

מדריך מענק עבודה לשכירים ולעצמאים עבור שנת המס 2020

מטרת תוכנית 'מענק עבודה' הו, בין היתר, להוות כלי לתמרוץ השתתפות עובדים בשוק העבודה, להגדיל את הכנסתם הפנויה של העובדים ברמות השכר הנמוכות ולצמצם פערים כלכליים.

1. מי זכאי למענק?
2. מענק לעובדים עם מוגבלות
3. הגדרות
4. מהם התנאים לקבלת המענק?
5. כיצד מגישים בקשה?
6. בדיקת הזכאות למענק
7. מה יהיה סכום המענק?
8. מתי ישולם המענק?
9. כיצד מערערים על קביעת הזכאות?
10. מידע נוסף

1. מי זכאי למענק?

שכיר ו/או עצמאי, והייתה לך בשנת המס 2020, הכנסת עבודה ו/או הכנסה מעסק או משלח יד ועמדת בכל שלושת התנאים הבאים:

1. גילך 23 ומעלה ויש לך ילדים, או שגילך 55 ומעלה, גם ללא ילדים.
 2. במועד כלשהו במהלך שנת המס 2020, מעבר לדירת מגורים יחידה, לא הייתה בבעלותך או בבעלות בן/בת זוגך, או בבעלות ילדך התלוי בך כלכלית, ביחד או לחוד, זכות במקרקעין (כגון: דירה, חנות, מגרש וכדומה), בישראל ו/או מחוץ לה, שחלקכם בזכות עולה על 50%.
 3. מתקיים לגביך אחד מהשניים:
 - גילך 23 ומעלה ויש לך ילד אחד או שניים, או שגילך 55 ומעלה (גם ללא ילדים) - הכנסתך החודשית הממוצעת גבוהה מ- 2,080 ש"ח ונמוכה מ- 6,270 ש"ח (לצורך חישוב ההכנסה החודשית הממוצעת מחלקים את סך כל הכנסות מעבודה ו/או מעסק/משלח יד במספר חודשי העבודה ופעילות עסקית בפועל).
 - "הורה יחיד" במשפחה חד-הורית נדרש שההכנסה, כאמור, תהיה גבוהה מ- 1,280 ש"ח ונמוכה מ- 9,490 ש"ח. "הורה יחיד" - עובד שהוא הורה לילד אחד, או יותר, הנמצאים אצלו ושכלכלתם עליו, החי בנפרד מההורה השני ואין לו בן זוג, לרבות אדם אחר הידוע בציבור כבן זוג.
 - גילך 23 ומעלה ויש לך שלושה ילדים או יותר הכנסתך החודשית הממוצעת גבוהה מ- 2,080 ש"ח ונמוכה מ- 6,870 ש"ח.
 - "הורה יחיד", במשפחה חד-הורית, נדרש שההכנסה, כאמור, תהיה גבוהה מ- 1,280 ש"ח ונמוכה מ- 11,580 ש"ח.
- הערה: הסכומים נכונים לפי המדד הידוע ב- 1.1.2021, בהתאם להוראות החוק, והם אינם מתייחסים לעובדים עם מוגבלות, שנקבע להם "שכר מינימום מותאם".

- זכאות על ידי יורשים חוקיים - יורשים חוקיים עפ"י צו ירושה/ צו קיום צוואה, יכולים להגיש בקשה למענק עבודה בשם המוריש שהיה יכול להגיש בקשה למענק אם היה בחיים. הגשת הבקשה תתבצע במשרדי השומה האזוריים בצירוף המסמכים שלעיל וכן טופס ייפוי כוח והצהרה החתומה ע"י כל היורשים החוקיים, צילום ת"ז של המוריש ושל היורש - מגיש הבקשה בפועל והעתק צ'ק/אישור ניהול חשבון בנק המתנהל ע"ש מיזפה הכוח.
- שכירים, שהכנסתם מעבודה בחודשים אפריל עד דצמבר 2020 התקבלה ממעסיק "קרוב", יהיו זכאים, ככל שהם עומדים בכל יתר התנאים הקבועים בחוק, למענק עבודה בגובה 62% מהמענק בגין תקופת עבודתם אצל קרוב. מענק זה ישולם במהלך שנת 2021 במועדים הקבועים בחוק ולפי מועד הגשת הבקשה למענק עבור 2020.

2. מענק לעובדים עם מוגבלות

החוק מקל על עובדים עם מוגבלות בעלי יכולת עבודה מופחתת, שנקבע להם "שכר מינימום מותאם", מכוח חוק שכר מינימום, כך שהם יהיו זכאים למענק, גם ללא ילד ושהכנסתם המזכה נמוכה מזו של עובד ללא מוגבלות.

3. הגדרות

- **שכיר** – יחיד תושב ישראל, שמלאו לו 23 שנים, ושהייתה לו הכנסת עבודה בשנת המס 2020. למעט המקרים הבאים:
 - שכיר, שכל הכנסותיו מעבודה התקבלו ממעסיק "קרוב", או מ"חבר בני אדם", שהוא או "קרוב", בעלי שליטה בו, (מחזיקים במישרין או בעקיפין ב-25% לפחות, באחד או יותר, מסוג כלשהו של אמצעי השליטה).
 - שכיר, שהכנסותיו מעבודה התקבלו ממעסיק, שאינו "קרוב" ובכל אותם חודשי עבודה, קיבל גם הכנסת עבודה ממעסיק "קרוב".
- שכיר, שהיו לו הכנסות מעבודה שהתקבלו ממעסיק "קרוב" וממעסיק שאינו "קרוב", יהיה זכאי למענק עבור אותם החודשים בהם קיבל אך ורק הכנסה ממעסיק שאינו "קרוב".
- "קרוב", לעניין זה הוא: בן זוג, אח, אחות, הורה, הורה הורה, צאצא וצאצא של בן זוג, ובן זוגו של כל אחד מאלה.
- **הכנסת עבודה** – משכורת, (למעט פנסיה), הכנסות מעבודה במשק בית, טובות הנאה שקיבל העובד ממעסיק, (תשלומים שניתנו לעובד לכיסוי הוצאותיו, לרבות אחזקת רכב או טלפון, שכר לימוד, נסיעות לחוץ לארץ, רכישת ספרות מקצועית, או ביגוד, שווי שימוש ברכב או במכשיר סלולרי וכדומה) לרבות דמי לידה, דמי שמירת הריגון ותגמול בעד ימי שירות מילואים, המשולמים לפי חוק הביטוח הלאומי.
- **חודש עבודה בפועל** – לרבות תקופת חופשה שנתית, תקופת מחלה, תקופת שבתון, תקופת לידה והורות, תקופת שמירת הריגון לפי חוק הביטוח הלאומי, תקופת שירות מילואים, ולמעט חודש, שבעברו שולמו דמי אבטלה, לפי חוק הביטוח הלאומי.
- **עצמאי** – יחיד, תושב ישראל, שהייתה לו הכנסה מעסק או משלח יד בשנת המס 2020.
- **הכנסה מעסק ומשלח יד** – השתכרות או רווח מכל עסק או משלח יד, שעסקו בו תקופת זמן כלשהי, או מעסקה או מעסק אקראי בעל אופי מסחרי, לאחר הניכויים שהותרו ממנו לפי כל דין – למעט ניכויים המצוינים בחוק (לדוגמה: ניכויים בשל תשלומים לקרן השתלמות לעצמאים, תשלומים לביטוח לאומי וכו"ב) ולפני קיזוזים (הפסדים) ופטורים שהותרו ממנו לפי כל דין. לרבות דמי לידה, דמי שמירת הריגון ותגמול בעד ימי שירות במילואים המשולם לפי חוק הביטוח הלאומי.
- **ילד** – מי שטרם מלאו לו 19 שנים במהלך שנת המס בגינה נדרש המענק. לדוגמה: לגבי בקשה לקבלת מענק המוגשת בשנת 2021, (עבור שנת המס 2020), נדרש שעד ליום 31.12.2020 טרם מלאו לילד 19 שנה.

4. מהם התנאים לקבלת המענק?

1. הגשת בקשה למענק עבור שנת המס 2020, החל מ-1.1.2021 עד ל-30.11.2021.
2. הגשת דוח למס הכנסה ע"י החייבים בהגשת דו"ח, או שבן זוגם חייב בהגשת דו"ח, בהתאם להוראות הפקודה.
3. הגשת דו"ח 126/856 ע"י המעסיק לשנת המס 2020, באופן מקוון עד ל-30.4.2021.

5. כיצד מגישים בקשה?

ניתן להגיש בקשה באמצעות טופס מקוון, או באמצעות סינפי/סוכנויות הדואר:

טופס מקוון – אם הגשת בעבר בקשה למענק (עבור אחת משתי שנות התביעה האחרונות), בסניף הדואר/במשרד השומה/בצורה מקוונת באינטרנט תוכל להגיש [בקשה מקוונת באתר רשות המסים](#) או באמצעות אפליקציה בנייד.

ניתן להגיש בקשה בשנת 2021 באמצעות היישום המקוון עבור שנות המס 2019 ו-2020.

סינפי/סוכנויות הדואר – יש להגיע באופן אישי לאחד מסניפי/סוכנויות הדואר ברחבי הארץ, להזדהות באמצעות תעודת זהות בפני פקיד הדואר ולהשיב לגבי פרטיך האישיים הבאים: מספר מעסיקים שלך ושל בן/בת זוגך, (לרבות מעסיקים במשק בית ולמעט פנסיה), האם עבדת כעצמאי? מהי הכתובת למשלוח דואר ומהם פרטי חשבון הבנק שלך, אליו יועברו כספי המענק (לשם כך עליך להביא המחאה או אישור רשמי מהבנק המעיד על ניהול חשבון בנק על שמך). פקיד הדואר יחתיים אותך על נכונות הפרטים שמסרת ועל עמידה בתנאי הזכאות ומסור לך את חלקו העליון של הטופס.

מוצע לשמור את טופס, הואיל וניתן לקבל מידע אישי באתר רשות המסים ובמרכז המידע והשירותים המקוונים, באמצעות מספר התביעה המופיע על גבי הטופס.

שימו לב!

- הגשת התביעה אינה כרוכה בתשלום ואין צורך להיעזר בשירות בתשלום לצורך קבלת סיוע בהגשת התביעה.
- הבקשה למענק היא אישית ולא ניתן לבקש מענק עבור אדם אחר, גם לא תוך הצגת תעודה מזהה של אותו אדם ו/או יפוי כוח ו/או כל מסמך אחר המעיד על זכותו לייצוג.
- אם מסרת בבקשה למענק שהגשת ידיעה כוזבת בנוגע לכל דבר המשפיע על זכאותך למענק, הינך עובר עבירה פלילית, שדינה עד שנת מאסר. בנוסף, לא תהיה זכאי לקבלת מענק בשנה שבשלה התבקש המענק וכן במשך שנתיים נוספות.

6. בדיקת הזכאות למענק

רשות המסים תבדוק את בקשתך למענק ותקבע תוך 90 ימים ממועד הגשת הבקשה, או עד ה-15.7.2021, לפי המאוחר, את זכאותך למענק ואת סכום המענק. מועד הגשת הבקשה יחשב כמועד בו הוגשה הבקשה במלואה, ובכלל זה הגשת מסמכים נוספים, במידת הצורך.

אם אתה שכיר ומעסיקך לא הגיש את דו"ח 126/856, על מנת שלא לעכב את הטיפול בבקשתך, תועבר אליך פנייה להשלמת פרטים חסרים (לדוגמה: הגשת טופס 106).

רשות המסים רשאית, ביזמתה, או לפי דרישתך, לתקן את קביעתה, בתוך שלוש שנים מיום שניתנה, אם נתגלו עובדות חדשות או נמצא כי נפלה טעות בקביעת המענק.

7. מה יהיה סכום המענק?

1. סכום המענק לו אתה זכאי מושפע מגובה הכנסת העבודה, הכנסות מעסק ומשלח יד, הכנסות נוספות שלך (שאינן ממשכורת), וכן מהכנסות בן הזוג מעבודה, מעסק ומשלח יד והכנסות נוספות. כמו כן, ממספר ילדיך, גילך ומצב משפחתי ("הורה יחיד" וכו').

2. מענק מוגדל בשיעור של 150%, יניתן לאחד מאלה:

◦ עובדת/עצמאית שהיא אם לילד אחד או יותר.

◦ "הורה יחיד" – עובד, שהוא הורה לילד אחד או יותר, הנמצאים אצלו ושכלכלתם עליו, החי בנפרד מההורה השני ואין לו בן זוג, לרבות אדם אחר, הידוע בציבור כבן זוג.

3. בשל התפשטות נגיף הקורונה והמצוקה הכלכלית בעקבותיה, אושרה בחקיקה הוראת שעה לפיה תשלום תוספת למענק עבודה לשנת 2020 לכל שכיר ו/או עצמאי, שימצא זכאי לקבלת מענק עבודה לחודשים אפריל עד דצמבר 2020 בגובה של 62% ולא פחות מ-990 ₪.

עוד נקבע בהוראת השעה כי שכיר שהכנסותיו מעבודה בחודשים אפריל עד דצמבר 2020 התקבלו ממעסיק שהוא "קרוב" יהיו זכאים, ככל שהם עומדים בכל יתר התנאים הקבועים בחוק, למענק עבודה בגובה 62% מהמענק הרגיל בגין תקופת עבודתם אצל "קרוב" בחודשים אפריל עד דצמבר 2020.

4. אם יש לך הכנסה נוספת, או שלבן זוגך יש הכנסה ממשכורת, מעסק ומשלח יד ו/או הכנסה נוספת, גובה המענק יפחת בהתאם לגובה ההכנסות האמורות.
"הכנסה נוספת", נחשבת אחת מההכנסות הבאות:

- קצבה, שהיא הכנסה לפי סעיף 5(2) לפקודת מס הכנסה, (לדוגמה: פנסיה). למעט קצבה המשולמת לעובד בשל נכות, אובדן כושר עבודה או מות בן/בת הזוג.
- גמלת נפגעי עבודה ו/או נפגעי תאונות, המשולמת ע"י המוסד לביטוח לאומי.

5. גובה המענק, מושפע גם מ"גמלה או תשלום להורה עצמאי", ששולמו לפי חוק הבטחת הכנסה, או לפי חוק המזונות. מסכום המענק שהוא זכאי לו בעד אותו חודש, מנוכה סכום השווה להפרש שבין הגמלה או התשלום שהשתלמו לו בעד אותו חודש לפי הוראות חוק הבטחת הכנסה (הוראת שעה ותיקוני חקיקה, התשע"ו-2016) ובין הגמלה או התשלום שהיו משתלמים לו לולא החוק האמור, ולא יותר מגובה המענק שהוא זכאי לו בעד אותו חודש.

6. אם שולם לך מענק בסכום הנמוך מסכום המענק לו אתה זכאי, ישולם לך הסכום החסר בתוספת הפרשי הצמדה וריבית.
אם שולם לך מענק בסכום העולה על סכום המענק לו אתה זכאי, תידרש להשיב את הסכום ששולם לך ביתר, תוך 90 ימים מיום שקיבלת את הדרישה להחזר, בתוספת הפרשי הצמדה.

8. מתי ישולם המענק?

1. תשלום המענק תלוי במועדי הגשת הבקשה, כמפורט:

- אם הגושה בקשה עד 30.6.2021 המענק ישולם בארבעה תשלומים שווים במועדים אלה:
15.7.2021, 15.10.2021, 15.12.2021 ו-15.2.2022.
- אם הגושה בקשה עד 30.9.2021 המענק ישולם בשלושה תשלומים שווים במועדים אלה:
15.10.2021, 15.12.2021 ו-15.2.2022.
- אם הגושה בקשה עד 30.11.2021 המענק ישולם בשני תשלומים שווים במועדים אלה:
15.12.2021 ו-15.2.2022.

2. אם סכום המענק שנקבע הוא עד 810 ₪, המענק ישולם בתשלום אחד, במועד בו יש לשלם את התשלום הראשון, בהתאם למועד הגשת התביעה.

9. כיצד מערערים על קביעת הזכאות?

1. באפשרותך להגיש השגה מנומקת ובכתב על ההחלטה בנוגע לקביעת הזכאות. יש להגיש את ההשגה לפקיד השומה הקרוב למקום מגוריך, תוך 30 ימים מיום שנמסרה לך הקביעה.
2. אם אינך מסכים עם ההחלטה לגבי ההשגה שהגשתי, באפשרותך לערער בפני בית המשפט המחוזי, שבאזור שיפוטו נמצא מקום מגוריך.

10. מידע נוסף

ניתן למצוא מידע נוסף [באתר רשות המסים](#) כגון שאלות ותשובות שכיחות וכן יישומי אינטרנט ייעודיים להגשת תביעה לקבלת מענק עבודה באופן מקוון, לבדיקת זכאות לקבלת מענק עבודה, בירור מצב תביעה שהוגשה בסניף הדואר וסימולטור לבדיקת הזכאות וחישוב המענק.

מרכז מידע ושירותים מקוונים: *4954 / 02-5656400

דברי ההסבר המובאים במדריך זה, הם כלליים ואין לראות בהם את נוסח החוק, שהוא הנוסח הקובע והמחייב. המדריך כתוב בלשון זכר, אך מיועד לנשים ולגברים כאחד.

דף זה עודכן לאחרונה בתאריך 13.01.2021